

УКРАЇНА

Національна академія педагогічних наук
**ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І
ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ МИКОЛИ ЯРМАЧЕНКА**
вул. М. Берлінського, 9, м. Київ, 04060, тел. 468-14-81
isenaesu@gmail.com; <http://ispukr.org.ua>

UKRAINE

National Academy of Educational Sciences
**MYKOLA YARMACHENKO INSTITUTE OF
SPECIAL EDUCATION AND PSYCHOLOGY**
9, M. Berlinskoho Str., Kyiv, 04060, tel. 468-14-81
isenaesu@gmail.com; <http://ispukr.org.ua>

30.04.2024 № 2-09/119
На _____ від _____

Рецензія

**на освітньо-професійну програму 016.01 Логопедія
першого(бакалаврського) рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Педагогіка / Освіта
Київського університету імені Бориса Грінченка**

Подана на рецензію освітньо-професійна програма 016.01 Логопедія відповідає вимогам Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – ступеня бакалавра – з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта, введеного в дію у 2020 році, та низці інших нормативних документів, базується на компетентнісному підході, принципах і цінностях Європейського простору вищої освіти.

Освітня програма спрямована на формування у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня теоретичних знань та практичних компетентностей у галузі спеціальної освіти з акцентом на спеціалізацію Логопедія; базується на класичних підходах до підготовки зазначених фахівців та відповідає сучасним вимогам Європейського досвіду підготовки логопедів, що зазначено у фокусі освітньої програми. Програма має прикладну орієнтацію, спрямована на формування здатності здобувачів вищої освіти здійснювати професійну й інноваційну діяльність у процесі вирішення практичних завдань навчання, виховання і розвитку осіб з особливими освітніми потребами та реалізації стратегій втручання при порушеннях мовлення з урахуванням вікових періодів розвитку особистості. Враховано новітні вимоги до підготовки фахівців, здатних теоретичні знання реалізовувати у практичних ситуаціях, тому програмою передбачено ґрунтовну практичну підготовку, що передбачає

закінчуючи стажуванням протягом четвертого курсу у різних закладах освіти на різних посадах.

Освітньо-професійна програма структурована, компетентності і результати навчання узгоджені між собою. Позитивно можна відзначити додані групою розробників фахові компетентності (СК 17, 18, 19, 20, 21) та відповідні результати навчання (РН 18, 19, 20, 21, 22) зі спеціалізації Логопедія, що поглиблюють знання здобувачів та формують практичні навички їх використання. На наш погляд, змістовне наповнення програми відповідає сучасним вимогам до фахівців зазначеної галузі; структурно-логічна схема збалансована та чітко розбудована, що забезпечить якісну підготовку майбутніх фахівців спеціальної освіти.

Широке обговорення та аналіз освітньо-професійної програми засвідчив, що у змісті враховано потреби та очікування здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів та громади міста Києва.

Рецензована освітньо-професійна програма 016.01 Логопедія є необхідною і актуальною, відповідає вимогам до освітньо-професійних програм освітнього рівня «бакалавр» і може бути рекомендована для впровадження підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 016 Спеціальна освіта спеціалізації 016.01 Логопедія в Київському університеті імені Бориса Грінченка.

доктор психологічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник
відділу психолого-педагогічного супроводу
дітей з особливими потребами

Інститут спеціальної педагогіки
і психології імені Миколи Ярмаченка

Національної академії педагогічних наук України І.М. Омельченко

Рецензія

**на освітньо-професійну програму 016.00.01 Логопедія
першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Педагогіка / Освіта
Київського університету імені Бориса Грінченка**

Сучасні зміни у суспільстві потребують відповідних модернізацій в освітній сфері, зокрема у підготовці висококваліфікованих та конкурентноспроможних фахівців у галузі спеціальної та інклюзивної освіти, які володітимуть професійними знаннями та розвиненими практичними навичками роботи щодо забезпечення цілісного особистісного розвитку осіб з особливими освітніми потребами. Подана на рецензію освітньо-професійна програма «Логопедія» демонструє реагування на сучасні запити суспільства до підготовки логопеда, здатного надавати системну допомогу особам з порушеннями мовлення різних вікових категорій.

Зміст освітньо-професійної програми відповідає предметній області логопедії та враховує класичні вітчизняні та міжнародні підходи до вивчення порушень мовлення та стратегій втручання при мовленнєвих порушеннях. У рецензованій програмі подано структуровано освітні компоненти, які становлять логічну взаємопов'язану систему. Позитивним аспектом даної програми вважаємо її структурно-логічну схему, у якій чітко та логічно продемонстровано зміст освітньої програми, структурне та предметне навантаження з урахуванням комплексного принципу вивчення навчальних дисциплін, від загальних до вузькопрофільних практично-орієнтованих предметів.

Варто відзначити достатньо вдалим визначений розробниками освітньо-професійної програми її фокус, що полягає у практико-орієнтованій спрямованості навчання на формування здатності реалізовувати стратегії логопедичного впливу з урахуванням вікових періодів розвитку особистості. Це чітко простежується у змісті освітньої програми через представлені там

блоки освітніх компонентів «Логопедія: ранній і дошкільний вік», «Логопедія: молодший шкільний та підлітковий вік», «Логопедія: дорослий та похилий вік», що є інноваційним підходом у структуруванні логопедичного змісту у вітчизняному освітньому просторі.

Наповнення програми демонструє наявність усіх необхідних структурних та змістових елементів: дисциплін обов'язкового та професійного циклів з відповідним відсотком предметів вибіркового компоненту, практичної підготовки та підсумкової атестації. На особливу увагу заслуговують запропоновані розробниками блоки вибіркового дисциплін (Інклюзивна освіта, Навчання і розвиток дітей з аутизмом, Раннє втручання), які спрямовані на формування та поглиблення спеціальних компетентностей здобувачів з найактуальніших на сьогодні напрямів підтримки дітей з особливими освітніми потребами та їхніх родин.

Аналіз освітньо-професійної програми «Логопедія» дає можливість стверджувати, що вона побудована з урахуванням комплексного, студентоцентрованого, компетентнісного та вікового підходів, а результати навчання, що окреслені в освітньо-професійній програмі, здатні забезпечити достатньо високий рівень професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня.

Вважаємо, що освітньо-професійна програма 016.00.01 Логопедія першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Педагогіка / Освіта відповідає сучасному рівню розвитку освіти, науки, практики та запиту потенційних роботодавців і може бути успішно впроваджена в освітньому просторі Київського університету імені Бориса Грінченка.

Рецензент
кандидат психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри логопедії і
спеціальних методик

Підпис засвідчую О.В. Гаврилов

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Логопедія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю «Спеціальна освіта», галузі знань 01 Педагогіка / Освіта

Нова редакція освітньо-професійної програми «Логопедія» розроблена кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 799 від 16 червня 2020 р. Рецензована освітньо-професійна програма відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та відповідного Стандарту щодо обсягу і становить 240 кредитів ЄКТС на базі повної загальної середньої освіти, з них 51 кредит ЄКТС на педагогічну практику (21,25% від загального обсягу ОП), з яких 36 кредитів реалізується під час проходження виробничої (педагогічної) практики на IV курсі у різних типах закладів, що свідчить про практико орієнтовану спрямованість освітньої програми, яку розробники ОП визначають як її особливість.

Слід відзначити фаховий підхід розробників освітньо-професійної програми до визначення спеціальних компетентностей (СК 17 – СК 21), які стосуються безпосередньо формування знань та умінь зі спеціалізації 016.01 Логопедія, що демонструє урахування розробниками освітньої програми медичного, психолінгвістичного, психологічного та педагогічного аспектів логопедії. Крім того, заслуговує на особливу увагу інноваційний підхід до вивчення стратегій логопедичного впливу з урахуванням вікових періодів розвитку особистості, що представлено у блоках дисциплін «Логопедія: ранній і дошкільний вік», «Логопедія: молодший шкільний та підлітковий вік», «Логопедія: дорослий та похилий вік».

На схвальну оцінку заслуговує структурно-логічна схема освітньої програми, у якій чітко простежуються блоки освітніх компонентів, спрямовані на формування загальних компетентностей, науково-дослідницької компетентності, медичних, лінгвістичних, психологічних, педагогічних засад логопедії, практичної підготовки, а також блок «Логопедичні студії», протягом якого у здобувачів освіти формуються компетентності з діагностики та корекції дислалії, ринолалії, дизартрії, порушень голосу, фонетико-фонематичного недорозвитку, загального недорозвитку мовлення, порушень темпоритмічної складової мовлення, алалії, труднощів у навчальній діяльності (дисграфія, дислексія, дискалькулія), набутих розладів мовлення та комунікації.

Аналіз ресурсного забезпечення реалізації освітньої програми свідчить, що кафедра спеціальної та інклюзивної освіти має достатньо потужне кадрове забезпечення для реалізації освітніх компонентів, а ЗВО – матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення, що уможливує якісну підготовку здобувачів першого (бакалаврського) рівня за рецензованою новою редакцією освітньо-професійної програми «Логопедія» в Університеті Грінченка.

Вважаємо, що освітньо-професійна програма «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 016 Спеціальна освіта є актуальною на сучасному рівні розвитку системи освітніх послуг для дітей з особливими освітніми потребами і може бути рекомендована до впровадження в Інституті людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри логопедії та логопсихології
Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова

